កំណប់វប្បធម៌ និងតំរូវការរបស់សហគមន៍តាមរយៈរឿងនិទាន

រឿងនិទាន និងកំណាព្យទាក់ទងនឹង

ទន្លេមេគង្គ សេសាន សេកុង និងស្រែពក

Folk Stories Related to the Mekong, Sesan, Sekong and Srepok Revers

Part. 3

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និង វប្បធម៌
សថបវ
CEPA
Culture and Environment Preservation Association

ការផ្សាយរបស់សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ ភាគទី៣

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និង វប្បធម៌ (សេប៉ា_CEPA) បានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៩៥ ដោយនិស្សិតមួយក្រុម ជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មិនរកកំរៃ មិនពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្សនយោបាយ ឬក្រុមនយោបាយណាមួយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃនៅឆ្នាំ១៩៩៦។

ទស្សនៈវិស័យ

សេប៉ាប្រាថ្នាចង់បាននូវ : សង្គមឯករាជ្យមួយដែលថែរក្សាបាននូវវប្បធម៌ និងបរិស្ថានដោយធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីធានាបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនិរន្តរភាព ស្ថិរភាព និងសុវត្ថិភាពសំរាប់កូនខ្មែរជំនាន់ក្រោយ។

គោលដៅ

ធានាអោយបាននូវការថែទាំ និងការពារបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រកបដោយសមធម៌ឆ្ពោះទៅរកនិរន្តរភាពនៃការប្រើប្រាស់ និងការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងកូនខ្មែរជំនាន់ក្រោយ ។

បេសកកម្មរបស់សេប៉ា គឺ

- ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីលើកកម្ពស់សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌របស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងជំរុញអោយមានការការពារបរិស្ថាន និងវប្បធម៌របស់ខ្លួនតាមរយៈការស្រាវជ្រាវ ការអប់រំ ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៏មាន-បទពិសោធន៍ និងការបណ្តុះបណ្តាលសកម្មជន។
- បង្កើននូវឱកាសសំរាប់សហគមន៍ក្នុងការលើកស្ទួយជីវភាពរបស់ពួកគាត់ និងអនុវត្តនូវគោលការណ៍សមភាព និងសមធម៌រវាងបុរស និងនារីដើម្បីធានាបាននូវការថែរក្សាព្រៃឈើ វប្បធម៌ និងការចិញ្ចឹមជីវិតប្រកបដោយនិរន្តរភាព។
- ពង្រឹងនូវសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋានក្នុងការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយសមភាព និងសមធម៌។
- ជំរុញការងារបណ្តាញក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីធានាបាននូវសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ និងថែរក្សានូវវប្បធម៌អន្តោប្រាម ។

សកម្មភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រ

- កម្មវិធីការចិញ្ចឹមជីវិតប្រកបដោយនិរន្តរភាព (គម្រោងសហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍នេសាទ)
- កម្មវិធីតស៊ូមតិដើម្បីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកប្រកបដោយនិរន្តរភាព (គម្រោងគ្រប់គ្រងធនធានទឹកដោយនិរន្តរភាព គម្រោងតស៊ូមតិថ្នាក់ជាតិ-អន្តរជាតិ និងគម្រោងផ្សព្វផ្សាយ និងគេហទំព័រ)
- កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (គម្រោងបណ្តុះបណ្តាលសកម្មជនបរិស្ថាន សហគមន៍ និងបុគ្គលិក)
- កម្មវិធីបន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងកាត់បន្ថយគ្រោះភ័យនៃគ្រោះមហន្តរាយ

បញ្ជីរាយនាមអ្នកនិពន្ធ

លោក តឹក វណ្ណារ៉ា
លោក ពាក្យ សារ៉ែន
លោក គង់ ចាន់ធី
លោក អ៊ុំ ឱមខាន់
លោក នុត ប៊ុន
លោក ស៊ិន យឿន
លោកស្រី មុត សុភា
លោក ភេ ឈុំ
លោក យ៉េន ម៉ី
លោក ភួយ ខាំផែង
លោក គិ វ៉ាន់សៃ
លោក ខាំភន ស៊ីទុន
លោក សៃ មោង
លោក ចាន់ ថុន
លោក ស៊ុម ដាន

លោក ឡុង នឹក
លោកស្រី ភីម សុភី
លោក ញឹម សៀន
លោក ដែង ចាន់
លោក ចាន់ វ៉ាន់ឌី
លោកស្រី ចាន់ ដន
លោក សន វ៉ែម
លោក មី ភី
លោក ទូន ហឿង
លោក ឡុង វ៉ាន់
លោក ព្រំ ស៊ី
លោក លៀង ចាន់
លោក គៀង វុធ
លោក ប៉ៃ ថងញ៉ុត
លោក ថុង កែវ

ម.ព.ឯ.ក AIDOC
Code: 137-004
Date:
Donated by:

កែសម្រួលអត្ថបទ និងរៀបចំ

លោក តឹក វណ្ណារ៉ា
លោក ហុង ឆាយ
ក. អ៊ឹម សុផាណារី
ក. អ៊ិត ចាន់ធឿន

រចនាគំព័រ និងថតរូប

លោក តឹក វណ្ណារ៉ា

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ

លោក ប៊ូសារឿន
លោក ទេព ប៊ុណ្ណារិទ្ធ
លោក តឹក វណ្ណារ៉ា
លោក សម សាឯម
លោក ហាក់ វិមាន

តារាងមាតិកា

សាររបស់លោកប្រធានមន្ទីរវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈខេត្តស្ទឹងត្រែង.................... ៥

សាររបស់លោកអនុប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន និងជានាយកតំបន់រ៉ាមសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៧

សាររបស់នាយកប្រតិបត្តិសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌.......................... ៩

បុព្វកថា..១៣

១. មហិទ្ធិឫទ្ធិភ្នំក្រឡាពុះ...១៦

២. មហិទ្ធិឫទ្ធិភ្នំបាយឆៅ...២៥

៣. ស្រែស្រូវស្រុកលើ..៣០

៤. ចរិតគ្រប់គ្រាន់និយម...៣៣

៥. សមុទ្រឈើ..៣៥

៦. កោះនៅក្នុងភូមិអូររុន...៣៧

៧. អន្លង់អាចម៍ក្រពើបីពាន់..៤១

៨. ប្រវត្តិភូមិអូរស្វាយ និងព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ...៤៣

៩. អន្លង់កន្ទុយកោះ ឬអន្លង់ដើមស្វាយ...៤៩

១០. ត្រពាំងក្បាលដំរី..៥១

១១. ប្រវត្តិភូមិកោះព្នៅ...៥៣

១២. ប្រពៃណីនៃសាទត្រីរបស់អ្នកភូមិកោះព្នៅ...៥៧

១៣. ប្រវត្តិភូមិកោះឈើទាលធំ និងព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ..............................៥៩
១៤. ប្រវត្តិអន្លង់ក្នុងភូមិកោះឈើទាលធំ..៦៦
១៥. បង្គោលបារាំង...៦៩
១៦. ប្រវត្តិភូមិរ៉ឺនសៀន..៧២
១៧. អន្លង់ក្នុងភូមិរ៉ឺនសៀន...៧៦
១៨. ប្រវត្តិភូមិកោះហិប..៨០
១៩. កំពង់ឆ្កែ...៨៣
២០. ពូជស្រូវខ្មែរលើ..៨៩
២១. កំណាព្យ សំលេងទឹកហូរ..៩៩

សាររបស់លោកប្រធានមន្ទីរវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈខេត្តស្ទឹងត្រែង

ជាបឋម ក្នុងនាមមន្ទីរវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈខេត្តស្ទឹងត្រែង និងខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមធ្វើការកោតសរសើរ និងគាំទ្រចំពោះសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ ហៅកាត់ថា អង្គការសេប៉ា ដែលបានផ្តួចផ្តើម និងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវចងក្រងជាសៀវភៅរឿងនិទានទាក់ទងនឹងទន្លេមេគង្គ សេសាន សេកុង និងស្រែពក ភាគទី៣ នេះឡើង ដែលរឿងនិទានភាគ៣នេះ បានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងទំនៀមទំលាប់ ប្រពៃណី និងការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ប្រជាពលរដ្ឋពឹងផ្អែកលើធនធានទឹក និងធនធានធានធម្មជាតិ នៃអាងទន្លេមេគង្គ និងដៃរបស់វា ក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអ្នកនិពន្ធទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការតែងនិពន្ធ និងរៀបចំជាសៀវភៅនេះឡើង ក្នុងន័យចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ការពារបរិស្ថាន អភិរក្ស អភិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ និងថែរក្សាវប្បធម៌អន្ដោគ្រាមដែលមាននៅក្នុងទឹកដីខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

តាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានជំនឿថា សៀវភៅរឿងនិទាននេះ ពិតជាមាន-សារៈប្រយោជន៍ក្នុងការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ឡើងវិញនូវអត្តសញ្ញាណ និងព្រលឹងវប្បធម៌របស់ជនអន្ដោគ្រាម និងប្រជាជនដែលកំពុងមានវត្តមានរស់នៅតាមបណ្ដោយដងទន្លេមេគង្គ សេសាន សេកុង និងស្រែពកនៃខេត្តស្ទឹងត្រែង ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមជាតិ ។ នេះជាការចូលរួមចំណែកដ៏សំខាន់ក្នុងការកសាងឯកសារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបី ដែលបានកើតឡើងតាំងពីអតីតកាល និងជាគ្រឹះដ៏រឹងមាំ

ឈានទៅធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ និងអត្តសញ្ញាណជាតិឱ្យបានរីកចំរើនជឿនលឿន ដើម្បីបំពេញបន្ថែមតាមតំរូវការរបស់ប្រិយមិត្តអ្នកអាន និងអ្នកដែលស្នេហាវិស័យវប្បធម៌ផងដែរ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមគោរពជូនពរចំពោះ បុគ្គលិកទាំងអស់នៃសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ អ្នកនិពន្ធទាំងអស់ សាធារណៈជន មហាជន និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប ដែលរស់នៅលើទឹកដីអង្គរដ៏បវរនៃយើង សូមឱ្យមានសុខភាពដ៏ល្អបរិបូរណ៍ ទទួលបាននូវពុទ្ធិពរទាំងប្រាំប្រការគឺ : អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងបដិភាណៈកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

សូមឱ្យតំលៃវប្បធម៌ខ្មែរស្ថិតនៅក្នុងបេះដូង និងដួងព្រលឹងរបស់ប្រជាជនខ្មែរគ្រប់រូបជានិច្ចនិរន្តន៍ ! វប្បធម៌រលត់ជាតិរលាយ វប្បធម៌ពណ្ណរាយជាតិថ្កើងថ្កាន!!!

ធ្វើនៅស្ទឹងត្រែង, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨

សម សារ៉ម

សាររបស់លោកនាយកតំបន់រ៉ាមសារ
និងជាអនុប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង

តាងនាមឱ្យប្រជាជននៅក្នុងតំបន់រ៉ាមសារ និងក្នុងនាមជានាយកតំបន់រ៉ាមសារ និងជាអនុប្រធានមន្ទីរបរិស្ថាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខ្ញុំសូមសំដែងនូវការកោតសរសើរយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) ដែលបានសហការល្អ និងខិតខំចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងកិច្ចការពារធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងតំបន់រ៉ាមសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង តាមរយៈការជួយសម្របសម្រួលរៀបចំជាសហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានទឹក និងគំរោង-សិក្សាស្រាវជ្រាវដោយអ្នកភូមិ។ គំរោងទាំងនោះ បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់សំរាប់លើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងដើម្បីធ្វើការការពារអភិរក្សជីវៈចំរុះ និងការប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យមាននិរន្តរភាពទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និងសំរាប់អនាគត។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សេប៉ា បានផ្តួចផ្តើម និងបន្តស្រាវជ្រាវចងក្រងជាសៀវភៅរឿងនិទានទាក់ទងនឹងទន្លេមេគង្គ សេសាន សេកុង និងស្រែពកជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីបង្ហាញប្រាប់ប្រជាជនឱ្យដឹងពីប្រវត្តិនៃភូមិនីមួយៗ កោះនីមួយៗ និងតំបន់នីមួយៗ និងស្គាល់តំលៃធនធានធម្មជាតិដ៏មហាសាលដែលកំពុងមានវត្តមាននៅក្នុងតំបន់រ៉ាមសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ តា មរយៈសៀវភៅរឿងនិទាន គឺជាការលើកតំលៃ និងកិត្តិយសតំបន់រ៉ាមសារនៅកំរិតថ្នាក់មូលដ្ឋាន ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់រ៉ាមសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែងឱ្យមាននិរន្តរភាព។

ជាការពិត ស្ទើរគ្រប់រឿងនិទានដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅរឿងនិទានទាក់ទងនឹងទន្លេមេគង្គ សេសាន សេកុង និងស្រែពកភាគ៣នេះគឺបានបង្ហាញពីតំបន់

រ៉ាមសារ ទន្លេមេគង្គលើខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅតាមបណ្តោយដងទន្លេមេគង្គខាងជើងទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែងចម្ងាយ៥គីឡូម៉ែត្រ រហូតដល់ព្រំប្រទល់ប្រទេសឡាវ មានផ្ទៃដីសរុបចំនួន១៤៦០០ហិកតា។ កោះចំនួន៤០នៅក្នុងតំបន់រ៉ាមសារ ភាគច្រើនសុទ្ធតែភូមិ និងចំការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលរួមមាន៤ឃុំ គឺ ឃុំសាមគ្គី ក្នុងស្រុកស្ទឹងត្រែង, ឃុំកោះស្នែង, ឃុំអូរស្វាយ, ឃុំព្រះរំកិល ក្នុងស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ហើយមានភូមិចំនួន២១ជាចំនុះ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ១២.០០០នាក់ ស្មើនឹង ២២៨៥គ្រួសាររស់នៅ ។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង និងថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះអ្នកនិពន្ធទាំងអស់ ដែលបានខិតខំសរសេរ និងចងក្រងជាសៀវភៅរឿងនិទានដ៏មានសារៈសំខាន់នេះឡើង ក្នុងន័យចូលរួមចំណែកចែករំលែកចំណេះដឹងដល់ប្រជាជនខ្មែរទាំងមូល និងចូលរួមក្នុងកិច្ចការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់រ៉ាមសារឱ្យមាននិរន្តរភាព។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំក៏សូមធ្វើការកោតសរសើរផងដែរដល់អាជ្ញាធរ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាន ដែលបានខិតខំស្រាវជ្រាវរំលឹកអំពីព្រឹត្តិការណ៍រឿងរ៉ាវតំណាលនានា ដែលទាក់ទងនឹងរឿងនិទានទាំងនេះជូនដល់ក្រុមអ្នកនិពន្ធ ដើម្បីធ្វើការចងក្រង ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមគោរពជូនពរដល់អ្នកនិពន្ធទាំងអស់ បុគ្គលិកសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ និងប្រជាជនខ្មែរទាំងអស់ សូមប្រកបដោយសុខភាពល្អ ជោគជ័យ និងសិរីមង្គលគ្រប់ប្រការជានិច្ចនិរន្តរ៍។

ធ្វើនៅស្ទឹងត្រែង, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨

ហាក់ វិមាន